

BIO-info 17/2010, 07. mai 2010 [BIO: saksliker og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#) [BIO special dates](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Strategiprosessen har begynt

Nok en travel uke går mot slutten. I går avviklet vi BIOs strategiseminar med 75 deltakere i auditoriet på VilVite-senteret. Der fikk vi innspill både utenfra og innenfra til hva vi bør holde på med fremover. Diskusjonene gikk både på studieplaner, forskerutdanning, midlertidighet og forskning. Mange engasjerte og konstruktive bidrag kom frem. Mer detaljer fra seminaret kommer i neste utgave. Her vil jeg takke alle som bidro, spesielt Vigdis og Elisabeth.

En del av strategien må uansett være å tiltrekke seg dyktige forskere. Her kan vi annonsere at vi fra 1. mai har fått tilført Boris Lenhard til vår forskerstab. Han kommer med et rekrutteringsstipend fra Bergens Forskningsstiftelse (BFS), og vil dermed «rykke opp» til professor når denne perioden er ute etter en evaluering. Boris er en særdeles vel kvalifisert forsker innenfor bioinformatikk, med en allerede imponerende CV, så den evalueringen føler jeg meg ganske trygg på. En nærmere presentasjon av Boris må også utstå til neste nummer av BIO-info.

Hilsen Anders

Ukens bilde

Thoughts of summer

Photographers: **John & Hilary Birks**

This is a picture from John & Hilary Birks' 2010 Calendar, which has Scandinavian Alpines as its theme. The Birks are members of the **EECRG**, and make a calendar of alpine flowers every year from different mountain locations around the world.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](mailto:Elinor.Bartle@uib.no)

Innhold:

Siste nytt fra BIO	3
UIB web og servere nede i helgen; Extern web – viktig i BIOevalueringen; BIO-forskere i Science Daily; BIO i media: U-båtheving, fisk føler smerte, dyreetikk; Grunnforskningens uventede betydning; Vinterøkologikurs på Finse; Vannautomater; Takkebrev fra Jarl	3
Siste nytt fra verden rundt oss	5
HMS nyhetsbrev; Gratis dag på BM; INN May; Førstehjelpskurs på MatNat; Møter i MatNat forskerutdanningsutvalg; Forskningsens relevans	5
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	7
Penger til taxonomiarebid	7
PhD: disputas og prøveforelesning	7
Disputas: Anne Laure Groison	7
Nye medarbeidere	8
Christiane Eichner	8
Møter, seminar og arrangement:	8
Gjesteforelesninger på BIO og på Nansen senteret; EU-utlysninger – informasjonsmøter; ELIXIR: Europeisk Bioinformatikk infrastruktur med mer	8
Nye artikler	10
Spisevaner hos dypvannsorganismer	10

Siste nytt fra BIO

UIB web og servere nede i helgen; Extern web – viktig i BIOevalueringen; BIO-forskere i Science Daily; BIO i media: U-båtheving, fisk føler smerte, dyreetikk; Grunnforskningens uventede betydning; Vinterøkologikurs på Finse; Vannautomater; Takkebrev fra Jarl

Remember: UiB's web and servers will be shut down this coming weekend.

Friday May 7th from 18:00 until Sunday May 9th, all employee home directories will be unavailable. The IT-department has been working for over a year towards a new home directory-solution, and this weekend all employees will be moved to the new solution. The students' home directories are not affected at this time, but will be moved later in the summer.

Consequences for employees this weekend:

- * Incoming mail will not be delivered this weekend, but will be queued and delivered after the new home directory solution is operational. No mail will be lost. Employees with mail on Alf (those not using Outlook/Exchange) cannot read mail during this weekend.
- * Everyone who use their Unix home directory as default home directory will be unable to work this weekend. This includes everyone with a Linux client managed by the IT-department, as well as Windows users with their home directory on nturt. Windows users can check this by opening "My Computer" and check the text of the o:-drive. If it includes the word "nturt", you have your home directory on unix, and can not access your home directory this weekend.
- * Many of the IT-department's servers depend on home directories for you to be able to login, these will not work this weekend.

[More information \(only in Norwegian\)](#) about the new home directory solution

External web

The external web pages are our "face to the world". They provide the "first impressions" to people looking for information about BIO. The BIO evaluation team will begin to do this now in preparation for next autumn's evaluation. **Are we ready?**

Read the [April Google analytics results](#) for the BIO pages.

Read [details of the top 10 pages](#) for BIO Norwegian and BIO English: what people are actually looking for.

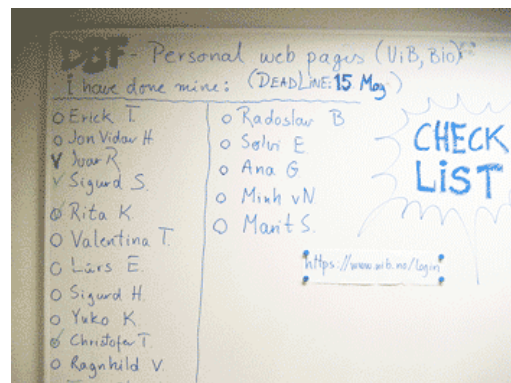
Webby Awards: [criteria for good websites](#)

Here the logon link for personal pages AGAIN:

<http://www.uib.no/login>

Best practice: terrific example of a news item from a [research group](#):

example also shows effective use of a series of small pictures. Here is another great example from another [research group](#). People are doing good things within the structures of the external web system.

One Research Group's check list for the members' personal pages.

BIO-forskere i Science Daily: Gut Condition, Distended Gut Syndrome, Kills Off Cod Larvae

Professor **Ivar Rønnestad** and his colleagues at the University of Bergen's Department of Biology are collaborating with SagaFjord Sea Farm to crack this problem. **Utviklingsbiologi** hos fisk fikk et oppslag på Science Daily ang resultater i et prosjekt vi hadde for forskningsrådet. Viktige deler av forskningen ble utført av **Yuko Kamiska** og **Ann-Elise Jordal**. [Les mer](#).

Forklarte seg om ubåten

Anders Goksøy forteller at Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen er blitt kalt inn på teppet i Transportkomiteen. Les mer fra [Bergens Tidende](#)

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Fisk føler smerte

– Fisk føler smerte når de havner i trålen eller biter på kroken, sier **Victoria Braithwaite**, professor II ved BIO, til Forskning.no. Dette er konklusjonen i hennes nye bok; Do fish feel pain? Les mer fra [Kyst.no](#), [På Høyden](#) og [NRK](#)

Dyreetikk formes etter våre behov

Måten vi behandler dyr handler mye om menneskers egne følelser, mener biologiprofessor Harald Kryvi. Les mer fra [På Høyden](#)

Grunnforskning utvidet sokkelen

Rolf-Birger Pedersen, Senter for geobiologi sier at for et år siden spilte grunnforskning en sentral rolle da kontinentalsokkelen ble utvidet og Norge ble 250.000 kvadratkilometer større. Les mer fra [Fish.no](#) og [forskning.no](#)

Vinterøkologi på Finse

I slutten av april var en gjeng engasjerte studenter på Finse forskningsstasjon som deltakere på kurset [BIO344 Vinterøkologi](#). Kurset ledes av Torstein Solhøy og Bjørn Arild Hatteland. Kurset byr på både faglige og fysiske utfordringer for deltakerne – her må du forflytte deg med ski på beina, og det er det ikke alle som har gjort før! I tillegg til masterstudenter fra BIO er det også flere utvekslingsstudenter med, og kurset har i år deltakere fra bl.a. Italia, Tyskland, Spania og Burma. Undervisningen er intensiv og involverer inviterte forelesere underviser i sitt spesialfelt, og omfatter vintertilpasninger hos ulike

organismegrupper. Bildet er tatt av Thomas Hornick. UiO har skrevet om kurset i sin [nettavis](#).

Vannautomater

Det er nå satt ut vannautomater i byggene. De er plassert følgende steder: vringlearealet i nordenden i 3. etasje på HIB, 1. etasje i sørenden av A-blokken, 2. etasje ved ekspedisjonen i A-blokken, mens den i B-blokken er plassert i den sosiale kroken i 3. etasje.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Takkebrev fra Jarl

Kjære kolleger!

Jeg takker nok en gang for gaven jeg fikk fra dere: en tur til Istanbul. Jeg slapp ut med ett av de første flyene som lettet etter en av asketåkeperiodene, og fikk ei flott helg i en veldig spennende by. Jeg er fortsatt ydmyk og glad for at dere ikke sendte meg dit pepperen gror. Men som dere ser var den i alle fall til salgs i byens krydderbasar.

Takket være Vigdis bodde vi midt i smørøyet, 2 minutt unna [Hagia Sofia](#) og [Den blå moske](#). Fra takterrassen på hotellet hadde vi panoramautsikt over Bosphorus, som vi for øvrig også bare hadde et par minutter gangtur til. Det var en strålende helg med fantastisk arkitektur, spennende kultur, god mat og en svipp innom Asia.

Reisemålet anbefales alle som har vært et par ganger eller mer i London og Paris og tror de har vært i en storby.

Hilsen Jarl

Siste nytt fra verden rundt oss

HMS nyhetsbrev; Gratis dag på BM; INN May; Førstehjelpskurs på MatNat; Møter i MatNat forskerutdanningsutvalg; Forskningsens relevans

Newsletter from UiB's Health and Safety Section

Among other things, it announces a [web site with their information in English](#). Read the [newsletter](#) (in Norwegian!)

Gratis dag på Bergen Museum / Free entry to the Cultural History Collections

9. mai/May 9th kl 11-16// 11 a.m. until 4 p.m. [Read more.](#)

NB! The Natural History Museum is closed until October 1st. / NB! Det naturhistorisk museum er stengt til 1. oktober.

INN May

Bergen Chamber of Commerce meetings for foreigners and [monthly newsletter](#) about activities around Bergen in May. "May is usually when Bergen comes to life!"

World Fish Centre Publications vol 1 2010

[A selection](#) of some of our more recent 2009/2010 publications

First-aid courses at MatNat

Previously, you have received information regarding the upcoming first aid courses this spring. Now the links for registration are ready - one for Norwegian speaking employees and one for English speaking employees. [Click to find courses in Norwegian](#): [Click to find courses in English](#):
To be able to register for a course, you will have to log on to the UIB-network and you also have to log on to the registration page (your user name and password). You may also register via VPN if you are not in your office.

You will also be able to register directly via the faculty's Intranet page.

Last year's courses were well received, and we are hoping that many of you wish to participate this spring, as well. The faculty will order pocket sized first aid booklets to all its employees (externally paid employees, as well). The booklets will be sent out to all the departments at the faculty.

Møter i MatNats sitt forskerutdanningsutvalg

Det er berammet 2 møter for vårsemesteret i fakultetets forskerutdanningsutvalg.

28. mai 10-11:30

15. juni 10-11:30

Dersom dere har innspill til saker som skal tas opp her, så må dere gi beskjed til meg senest 10 dager før møtet.

Apropos debatten om forskningens relevans under strategiseminarer på BIO i går:

Fri prosjektstøtte bør styrkes:

Grunnforskning er ikke alltid nyttig eller lønnsom, men gir de beste hodene rom til å tenke nytt.

[Les mer](#) og [Les også](#) om Grunnforskning som utvidet sokkelen under Siste Nytt fra BIO (over)

Ledige stillinger for biologer

Stillinger utlyst på UIB (herunder stillinger på BIO) finner du [her](#).

now	Opus Bergen er på utkikk etter flere medarbeidere (nyutdannede mastergradstudenter (botanikk el. l.) som er på jobb jakt), og i den forbindelse tenker vi på å utvide fagområdene våre.
10.05	Prosjektleder - akvakulture
14.05	Postdoc position - ocean acidification and coccolithophorids, MBA, Plymouth, UK
various	22 PhD & 6 post-doc: GREENCYCLESII a Marie Curie Initial Training Network
Various in May	5 PhD & Associate Prof & Assistant Prof in Ecology and Environmental Chemistry to the strategic marine research program ECOCHANGE
20.05	Post doctoral research fellow positions in Marine Ecotoxicology at the University of Tromsø
20.05	Temporary position for researcher in Marine Ecotoxicology at the University of Tromsø
20.05	Post doctoral research fellow position in Marine Ecology (Arctic C flux) at the University of Tromsø,
21.05	Research position in lichenology at Royal Botanic Garden Edinburgh.
21.05	PhD positions in population genetics at the Vienna Graduate School for Population Genetics.
mid-May – mid-Oct	Volunteer opportunity working with ARCHELON , the Sea Turtle Protection Society of Greece
31.05	CSIRO Postdoc Positions Vacant (Historical reanalysis of impacts of climate change on Australian marine and aquatic organisms), Battery Point, TAS, Australia

Spring 2010	10 post doctoral positions at The Alexander von Humboldt Foundation and the Cluster of Excellence „The Future Ocean” at the Christian-Albrechts University in Kiel, Germany
-------------	---

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Penger til taxonomiarebid

EDIT Integration Research Grants call for proposals:

Funding is available for collaborative descriptive/revisionary taxonomy! A new round of funding for integrated research is open. The deadline for applying is 17th of May. [Detailed info and application form](#):

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

31. mai	EUROFLEETS call for multidisciplinary practical ship-based training courses
02.juni	Regionale forskingsfond
02.juni	Aurora-programmet . Forskerutveksling mellom Norge og Frankrike (IS-AUR)
02.juni	Forskningsrådets hovedsøknadsfrist for HAVKYST , MILJØ2015 , FRIBIO
02. juni	NORKLIMA utenlandsopphold, gjesteforskere og arrangementer
17.aug	Marie Curie individuelle stipend: FP7-PEOPLE-2010-IEF , FP7-People-2010-IIF , FP7-PEOPLE-2010-IOF
01.sep	MATPROGRAMMET : Forskningsprosjekter, KMB
01.sep	NORKLIMA : Virkemidler og politikk for utslippsreduksjoner

PhD: disputas og prøveforelesning

Disputas: Anne Laure Groison

Anne-Laure Groison: "Hannens reproduksjon hos lysing, en viktig kommersiell art"

Anne-Laure Groison disputerer for ph.d.-graden med avhandlingen:

"Male reproductive biology of European hake *Merluccius merluccius*"

Veiledere: Olav Sigurd Kjesbu, HI og Ian Mayer, BIO

Bedømmelseskomite:

Professor Titular Juan Asturiano, School of Agricultural Engineering, Polytechnic University of Valencia, Spain.

Research Scientist Edward A. Trippel, Fisheries and Oceans Canada, St. Andrews Biological Station

Karin Pittman (leder), University of Bergen

Leder av disputasen: Professor emeritus, Eirik Sundvor, Universitetet i Bergen

Tid og sted: Fredag 14. mai kl. 10:15, Stort auditorium, Thormøhlensgt 55, Høyteknologisenteret,

2.etg, Datablokken, 5008 Bergen

http://www.uib.no/info/dr_grad/2010/Groison_AnneLaure.html

Nye medarbeidere

Christiane Eichner

Christiane Eichner begynte 3. mai som **post.doc** ved forskningsgruppen Fiskesykdommer. Hun skal jobbe på prosjektet "GenoLice (Salmon louse genome sequencing and functional studies on host parasite interactions)" med professor **Frank Nilsen** som prosjektleder. En viktig mål i GenoLice-prosjektet, som er et samarbeidsprosjekt mellom UIB og Havforskningsinstituttet, er å forstå hvordan lakselus responderer på verten og omvendt. Christiane skal undersøke den tidlige responsen av lusen med hjelp av forskjellige molekylærbiologiske metoder. Blant annet skal genuttrykket til lusen undersøkes med hjelp av mikromatriser.

De siste årene har Christiane jobbet med lakselus som forsker ved Havforskningsinstituttet i Bergen. Hun har doktorgrad i marinbiologi fra Rostock i Tyskland, og har en kort periode i 2003 jobbet ved institutt for marin mikrobiologi ved UiB.

Møter, seminar og arrangement:

Gjesteforelesninger på BIO og på Nansen senteret; EU-utlysninger – informasjonsmøter; ELIXIR: Europeisk Bioinformatikk infrastruktur med mer

Gjesteforelesning på BIO: Lene Buhl-Mortensen viser resultater fra MAREANO-programmet

Gjennom det nasjonale kartleggingsprogrammet MAREANO: Naturtyper og biomangfold i Lofoten-Versterålen skal Statens kartverk Sjø, Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) og Havforskningsinstituttet (HI) samle inn informasjon om dybdeforhold, grunnforhold og dyreliv på havbunnen. Dette er kunnskapshull som arbeidet med forvaltningsplanen for Barentshavet har avdekket, og som MAREANO er utpekt til å dekke før revisjon av Forvaltningsplanen for Barentshavet i 2010. Foredraget vil presentere MAREANOs kartleggingsmetode og resultater fra Lofoten-Vesterålen området. Her har kartleggingen dokumentert dybdesoner og biotoper med tilhørende større arter og nye utbredelsesområder for nordlige arter. På kontinentalskråningen finner man i dette området en rekke raviner. Det tydeligste faunaskillet forekommer ved 700 meters dyp. Skillet sammenfaller med overgangen mellom atlantisk vann med temperaturer over 0,5 grader og arktisk intermediert vann med temperaturer på 0,5 til $\pm 0,5$ grader. Interne bølger og topografi påvirker tykkelsen og dypet for dette vannlag. På større dyp (>1300m) finner vi norskehavsvann som er stabilt kaldt ($\pm 0,5$ til $\pm 1,1$ °C). Andre faunaskiller er ikke klart knyttet til dyp, men har sammenheng med fordeling av bunntyper og landskap. Tid: 20 mai kl. 14, sted: Lille Auditoriet HIB.

Two exciting guest lectures at Nansen Centre

Tuesday May 18th. 13:00h: Prof. Walter Munk, Scripps Institution of Oceanography and 14:30h: Prof. Klaus Hasselmann, Max-Planck-Institute for Meteorology, Hamburg, Germany. [Learn more.](#)

Informasjonsseminarer om 7. rammeprogram - nye utlysninger juli 2010/ Information seminars arranged by UiBs Department of Research management and NFR:

UiBs Department of Research management and NFR would like to invite you to three information seminars about upcoming research funding opportunities. The meetings will be held in English.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

May 10: 10:00-13:00 The EU Health program and NIH funding, venue Haukeland sykehus.
Registration and info Sumathi.Subramaniam@fa.uib.no

May 11: 10:00-13:15 The EU Environment, Energy and Food, Agricultures, Fisheries and Biotechnology programs, venue VilVite, seminar room A, info and registration Anja.Hegen@fa.uib.no
[Les mer](#)

May 19: 10:00-12:30 Individual stipends for young researchers (post doc level) and recruitment of post docs and PhD students through Marie Curie stipends/initial training networks, venue Vilvite, seminar room A, info and registration Anja.Hegen@fa.uib.no

We look forward to seeing you, register today! Anja Hegen and Sumathi Subramaniam Håvik, FA

ELIXIR: European Bioinformatics Infrastructure

Supported by the Research Council of Norway a meeting is being organised entitled "Towards a Norwegian ELIXIR node". The meeting will be held in Oslo (Oslo University Hospital/Radiumhospitalet, Montebello) on May 11th. Learn more on the [FUGE bioinformatics platform web site](#) or read [details of the meeting](#).

Advanced school on Complexity, adaptation and emergence in marine ecosystems in Trieste (Italy) in October.

The Abdus Salam International Centre for Theoretical Physics is organizing an *Advanced School on Complexity, Adaptation and Emergence in Marine Ecosystems* to be held at ICTP, Trieste, Italy from 18 to 27 October 2010.

Marine ecosystems are currently under considerable stress from a number of factors including climate change, invasive species, and exploitation. These factors are potentially able to alter the structure, functioning and stability of ecosystems. The response of ecosystems to increasing pressures is difficult to predict because of the high non-linearity and adaptive capabilities of ecosystems.

The advanced school focuses on concepts and techniques from the studies of complexity, dynamic systems, and stochastic calculus together with game theory, behavioural and evolutionary ecology in order to take into account adaptation and evolutionary constraints at the level of individual organisms. Deadline for applying is 31st of May [Read more](#)

Symposium on Microenvironments modulating biological interactions in the Ocean

OVER the past two decades, there has been a growing realization that small-scale interactions play a crucial role in the ecology of aquatic organisms. Unraveling these requires an interdisciplinary effort that considers the intimate coupling of physics, chemistry, and biology. This symposium will tackle key microscale themes by bringing together biologists, chemists, ecologists, physicists, engineers, and mathematicians for a highly interactive workshop.

Place: Aspen Center for Physics, Aspen Colorado, US

Time: Jan 17-21, 2011

Gjesteforelesing om akademisk skriving

Institutt for pedagogikk, Universitetet i Bergen inviterer til åpen gjesteforelesning: "Writing in the New Media Landscape and Across the Curriculum: Results from the Stanford Study of Writing" by Paul Rogers, George Mason University, Wa. US

Onsdag 12. mai 10.15-12, Auditorium 130, Psykologbygget, Christies gt 13. 1. et.

Les [mer](#).

Summer school programmes

Date	Location	Course title	application deadline
June 20 - July 10	Bermuda Institute of Ocean Sciences	Microbial Oceanography : The Biogeochemistry, Ecology and Genomics of Oceanic Microbial Ecosystems	education@bios.edu
28 June – 9 July	Rimini , Polo Didattico-Scientifico, University of	Interfacing Sciences and Humanities - Nutrition Between Nature and Nurture: An Interdisciplinary Approach	28 May

	Bologna	Info1 - info 2 - application	
17 July - 1 August	Island of Madeira	3rd EDIT Summer School of Taxonomy	31 May

Nye artikler

Spisevaner hos dypvannsorganismer

Christoffer Schander: elucidating the eating habits of deep sea organisms

Odd Aksel Bergstad, Guro Gjelsvik, **Christoffer Schander**, Åge S. Høines, Feeding Ecology of *Coryphaenoides rupestris* from the Mid-Atlantic Ridge, PLoS ONE 5(5): e10453. (2010)
doi:10.1371/journal.pone.0010453

Abstract: The Macrourid fish roundnose grenadier, *Coryphaenoides rupestris*, is one of the most common benthopelagic fishes on the northern mid-Atlantic Ridge. The ecology of the species is comparatively well studied in continental slope waters of the North Atlantic, but not on the mid-Atlantic Ridge, which is a central mid-ocean area of its distribution. In total, 166 specimens from the RV G.O. Sars cruise in July 2004 were examined. The diet mainly comprised cephalopods, pelagic shrimps and fish. Pelagic and benthopelagic copepods were the most numerous prey, but did not contribute much on a weight basis. Cephalopods were by far the most important prey of the small grenadiers, while shrimps and fish became increasingly significant with increasing size. Previous studies from other areas have also found pelagic prey to be important, but in contrast to this study, cephalopods were generally of less importance. The study was an element of more wide-ranging food-web studies of the mid-Atlantic Ridge macro- and megafauna communities within the international **MAR-ECO project**.